

Historia De Sanctissima Cruce Caravacensi

Robles, Juan de

Augustae Vind., 1619

XV. S. Crux à mortis periculo eripit Maurum, cui is se commendarat,
simulq[ue] Christianum captivum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64232)

S. CRUCIS fundendis operam daret, quibus dum attentius inſtat, caſu aduertit lampadem penſilem extinctam. Iubet igitur famulos lumen adferre, & venerationis ergo accendere. Sed antequam quisquam manum lampadi adinuet, videt eam per ſe accenſam ardere, & clariffimo lumine exſplendescere. Teſtes oculati fuerunt multi huius miraculi, & DEVM venerati in voces laudis & admirationis eruperunt. Quis ex hoc non manifeſtè colligat cœleſtes genios, huic ſancto theſauro ad perpetuam cuſtodiam aſſiſtere, & gloriari quòd quaſi Sacriſtanorum officio fungantur, accendant, foueant lampades, & viliffima in ſpeciem miniſteria obeant? Nihil enim arbitrantur ſua dignitate indignum, cùm conſiderant hanc CRUCEM eſſe partem CRUCIS, in qua noſter & eorum Dominus pendere & exſpirare non abhorruerit.

CAP. XV.

S. CRUX A MORTIS PERICULO MAVRVM,
ſimulq; Chriſtianum captiuum eripit.

TAM latè patent beneficia, quæ clementiffimus DEVS per S. CRUCEM hominibus elargitur, vt non modò ad Chriſtianos, & in matris Eccleſiæ gremio enutritos, verùm etiam ad alienos & à fide noſtrâ extorres ſeſe extendant. Poſſem huius generis plura in medium adferre exempla, ſed, omnibus prætermiſſis, vnum ſeligam illuſtrius, cuius teſtimonium in archiuo continetur. Die quadam Dominica, quæ fuit x. Octobris, anni M c c c l x x i i. Carauacam venit Alphonſus de Morote, ab oppido Morote ſic cognominatus, ſecumq; adduxit Maurum quendam Benalique appellatum, & nullis vinculis conſtrictum, alter autem, Chriſtianus ſcilicet, geminas compedes ferreas ſexaginta pondò geſtabat; qui ſolemni iuramento confirmauit ſe fuiſſe in ciuitate Baza captiuum cuiusdam Mauri Salin-Abendega. Dum autem die quadam mœſtus & anxius iaceret, audiit illum ſuſpiria ex imis præcordijs trahentem Maurus Benalique, & rogauit cur ingemiſceret? ad quem Alphonſus: Quid nî, ait, gemitu conteſter meum infortunium? Captiuum me vides; ad libertatem & patriam ſuſpiro. Eſto, inquit Maurus, tenax ſilentij Alphonſe, & ſecretum auribus tuis committam.

mittam. Postquam famâ ad me perlatum CRUCEM Carauacensem tot miraculis coruscare, ego semper animum sensi ad fidem Christianam inclinare. Quia igitur nosti curam mihi captiuorum Christianorum concreditam, age si vis, & si de via non dubitas, commendemus nos DEO, & S. CRUCI, & vbi Caruacam incolumes peruenerimus, statim me ad vestram religionem aggregabo. Quare circa vespertinum crepusculum conscendemus vterque iumentum, & abitum maturabimus. Quærentibus verò quorsum tendamus, respondebimus ad vineas nos properare, vt inde sarmenta præcisa auferamus. Hora itaque præstituta, DEO, Virgine Matre & S. CRUCE in auxilium piè vocatis, in viam se dederunt feria sexta sub vesperum. Iter prosequentibus nox superuenit, & à via propter tenebras aberrârunt. Et, quod auxit timorem, audierunt in ciuitate tympanorum & tiliarum sonitum. Suspicati ergo rumorem excitari ob discessum clandestinum, & turbam insequentium iam in propinquo esse non temerè opinati, in campo deuio, vbi subsisterant, flexis poplitibus orientem versus preces ingeminarunt, DEOq; per benignissimam Virginem Mariam, cuius imago Guadalupæ colitur, & sanctissimam CRUCEM Carauacensem supplicarunt, ne pateretur eos ad hostes fidei crudelem in modum retrahi, sed ad portum salutis clementer deduceret. Inter has precatio- nes visi sunt sibi videre speciem & figuram ciuitatis Caruacensis & arcis, quasi ad sagittæ iactum abiunctæ. Tunc alter ad alterum: Eamus, inquit, citò ad hoc oppidum. Ad quod cum appropinquarent, euauit illud qualecunq; oculorum ludibrium. Statim tamen deprehenderunt se in viam regiam traductos, in qua processerunt ad ortum vsque solis. Per diem Sabbati latuerunt in campo, noctem coepto itineri impenderunt, & summo manè die Domini- ca sunt urbem desideratam ingressi, vbi confestim Ioannes de Haro Commendator Caruacensis iussit Alphonsò demi compedes, quarum alteras reposuit in sacello S. CRUCIS, alteras misit ad templum Guadalupense; sic enim voto se facturum obstrinxerat. Maurus autem ille stetit promissis, & in baptismo sibi volens nomen asciuit Ioannis de Vera Cruce.

Hoc vno miraculo videntur plura quasi vno fasce colligari. Primum enim de via exerrauerunt, ne à perquisitoribus inuenti re-
vocaren-

vocarentur. Deinde mirabili cœlitum virtute obiecta est eorum luminibus effigies ciuitatis Carauacensis velut in proximo sitæ. Ad hæc duabus tantum noctibus confecerunt vnum & viginti milliaria, quibus Baëza distat à Carauaca. Demum recto itinere perrexerunt, vt neque Oscam, neque alium Mauris locum subiectum attigerint. Sed nouum censerè non debet, quòd S. CRUX opitulata sit homini mysterijs fidei necdum imbuto, cum vel per signum CRUCIS gentiles, hæreticos, & apostatas adiutos legamus. Gregorius enim Nazianzenus. Orat. 1. contra Iulianum, refert, quòd scelestus ille Imperator ab ariolo in fanum simulacrorum, & intra eius adyta siue specum sit deductus, animo consulendi Dæmones super futuro statu, qui apparuerint horrenda specie; Iulianum autem horrore & formidine nimia exanimatum ad Crucem confugisse, eaque se aduersus terrores consignasse. Valuit signaculum, cedunt Dæmones, pelluntur timotes. Quid deinde? Reuiuiscit malum; rursus ad audaciam redit, rursus aggreditur, rursus ijdem terrores vrgent, rursus obiecto signaculo Dæmones conquiescunt, perplexusque hæret discipulus, non tamen vitam in melius emendat, Idem scribit Cardinalis Hosius de fide, c. 10. & Sozomenus lib. 2. c. 1. hist. eccles.

Biennio post paulò antè narratum miraculum, contigit & aliud non minùs memoria dignum, Commendatore eodem D. Iohanne de Haro. Die enim tertia Maij inuentioni S. CRUCIS sacra, Anno MCDLXXIV. coram Petro Fernando iudice ordinario Carauacæ, præsentè scriba regio Francisco de Salas, & testibus fide dignis, Laurentius de Viconouo ciuis Baëzensis; solemnè priùs præstito iuramento, attestatus est, cum nocte decimo quinto Martij eiusdem anni, apud S. CRUCEM vigilias ageret, ipsam S. CRUCEM aliquoties in sua theca clarè pulsasse, quare permotum se etiam sequentibus aliquot noctibus ibidem peruigilasse, tandemque non se solùm duntaxat, sed & cum alijs, nec non & alios in sua absentia singulis noctibus similes pulsationes exaudisse, donec nuncijs à D. Lope Vasques de Acunia, præfecto Cazorlæ litteras adferret, quibus D. Commendatorem monebat, vt sibi & oppido caueret, constare enim sibi, Mauris Granatensibus cum quibusdam

proditoribus pecunia corruptis conuenisse, vt illud sibi tradant; post aduentum huius nuntij cessasse illos pulsus.

CAPVT XVI.

PLVRA EIVSDEM S. CRVCIS

miracula.

Quo tempore Commendatoris Carauacensis officio præfuit Ioannes de Haro, instrumentum publicum confectum, & auctoritate testium fidissimorum roboratum est, 8. Maij anno M c c c l x x i i i. in quo id, quod sequitur, ipsius iureiurando confirmatum reperimus cui contigit. Nobilis vir Petrus de Alarcon Commendator Membrillæ de Tocon, Ordinis S. Iacobi, captiuus detinebatur apud Mauros in oppido Velez Albo, regni Granatenfis, in antrum quoddam vel ergastulum subterraneum detrusus, & ferreis catenis quinquaginta librarum alligatus. In hac spelunca tres menses inter alios quoque Christianos vinctus exegit. Nulla spes affulgebat eluctandi, nisi antrum perfoderent, & per cuniculos erumperent. Placuit consilium. Et licet specus esset profunda & propter soliditatem difficilis perforatu, fiduciam tamen collocant in CHRISTVM, castissimam eius Matrem, & sanctissimam CRVCEM Carauacensem, voto nuncupato, quod nudis pedibus à Xiquena, qui locus Carauaca nouem milliaribus est diffitus, & à Mauris vndique infessus, sint ituri Carauacam, ibique nouem dies in sacello S. CRVCIS exacturi, pauperesque largis eleemosynis recreaturi. Cœperunt igitur pugione quodam, (aliud enim instrumentum non erat in promptu) antrum perforare, & spatio dierum octo rem arduam eò deduxerunt; vt hiatum 24. pedes altum aperuerint, quod sine miraculo fieri potuisse nullus existimabit, qui custodes die noctaque attendisse, & diligenter advigilasse perpenderit. Si quando Mauri, vt scrutarentur omnia, antrum ingrediebantur, Christiani foramen obtegebant culcitris & stragulis, ne fraus notaretur, adiungebant malleos in crucis formam compositos, quibus utebantur custodes ad laxandos vel astringendos vinculorum nodos. Hac industria excæcarunt eos quamuis Argo aliàs oculatiores, DEO inprimis conuiuente, & efficiente, vt nihil

sinistri